

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

M4 linien Sydhavn – Valby

En helt ny oplevelse venter passagererne på den kommende forlængelse af M4-linjen til Sydhavn og Valby. Når de fem nye stationer åbner den 22. juni, vil de stå klar med fuldt integrerede kunstværker, der kobler transport, arkitektur og kunst i en skala, der ikke er set i nyere tid i Danmark. Værkerne er blevet en realitet med økonomisk støtte fra Det Obelske Familiefond, Villum Fonden og Statens Kunstfond. Sidstnævnte står bag udvælgelsen af de fem kunstnere og deres værker.

“Vi har altid fokus på at give vores kunder den bedste rejseoplevelse. Med kunsten som en fuldt integreret del af stationerne allerede fra designfasen har vi videreudviklet Metroens arkitektoniske udtryk. Med fondenes støtte har det været muligt at give de nye stationer et unikt særpræg og dermed også give passagererne mulighed for nye og anderledes oplevelser af det offentlige rum. Værkerne vil formentlig blive en helt ny turistattraktion, som man også ser på metrostationer i udlandet”, siger Rebekka Nymark, direktør i Metroselskabet.

Værkerne er skabt til den enkelte station og har et fælles tema, der reflekterer over tid og rum, geologi og vand. Kunstnerne har således været optaget af det underjordiske med ophævelsen af fornemmelsen af sted og tid, uendelighed, hastighed, samt nærheden til vand og geologien i lokalområdet.

“Værkerne er integrerede og skabt til det enkelte stationsrum og repræsenterer dermed en unik sammensmeltning af Metroens funktionalitet, kunst og arkitektur. Det er ekstraordinært, at kunst har været tænkt ind i byggeprocessen fra starten. Kunstens vigtighed, værdi, og betydning er således tydeliggjort i det urbane og globaliserede rum, som vi ikke har set i denne skala i Danmark i nyere tid. Det er et absolut banebrydende projekt, og det er en stor glæde, at der nu er kunstoplevelser dér, hvor mange mennesker mødes, stopper op og haster videre”, siger Anja Franke, udvalgsleder for Legatudvalg for Billedkunst i Statens Kunstfond.

Kig op og opdag æstetikken

Sidste hånd er netop lagt på værkerne, og åbningen af de nye metrostationer vil dermed markere en slags officiel fernisering. Da kunstværkerne er tænkt ind i stationerne fra begyndelsen, har kunstnerne fået mulighed for at bruge stationsrummet på nye måder. F.eks. indgår betonelementer og vægpaneler i nogle af kunstværkerne, mens andre har taget lofterne i brug eller udnytter de høje rum over rulletrapperne.

“For os i Metroselskabet har det været en helt særlig oplevelse at arbejde tæt sammen med kunstnerne og fondene. Det har været helt nyt for os, og vi har været meget glade for det gode samarbejde, hvor mange forskellige fagligheder og hensyn har skulle finde sammen, for at få kunstværkerne til at gå hånd i hånd med kompleks ingeniørkunst, sikkerhedskrav og funktionalitet. Vi er meget glade for, at det er lykkedes, og at kunstnerne er tilfredse med realiseringen af deres værker. Vi håber og tror, at vores kunder også bliver glade for kunsten, når de rejser med Metroen.” siger Rebekka Nymark.

De fem kunstværker: Rejse i tid, rum og lys

På Havneholmen har kunstnergruppen SUPERFLEX gjort sig tanker om, hvad der ville ske, hvis toget ankom til stationen med lysets hastighed. Det placerer de rejsende i et science fiction univers, hvor ure, informationstavler og skraldespande er placeret og opfører sig markant anderledes end normalt.

Arkæologiske fund eller science fiction

På Enghave Brygge har kunstneren Pernille With Madsen skabt forskellige elementer, som kobler teknologi, arkæologi og geologi, blandt andet ved at indarbejde lysinstallationer i nogle af stationens betonelementer og tilføje abstrakte relieffer og betonudsmykninger.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Lys og geologiske strukturer

På Sluseholmen hænger en otte meter lang stålskulptur over rulletrapperne og er med til at sprede lyset i stationen, lige som en betonbjælke med indstøbte geologiske strukturer inspireret af kiselalger og vandet spreder sig over perronen. Begge dele er udført af kunstneren René Schmidt.

Abstrakt vægmaleri blander nutid og fremtid

Mozarts Plads har fået et altomfavnende maleri med abstrakte og lokale figurer på vægpanelerne udført af den lokale kunstner Christian Schmidt-Rasmussen. Pendlere skal formentlig bruge år på at opdage alle detaljerne.

Himlen over København Syd

På København Syd er der også en reference til rummet. Her præsenteres de rejsende for et astronomisk ur af kunstneren Henrik Plenge Jakobsen. Uret, der hænger på endevæggen ved rulletrapperne, viser et præcist billede af en række af himmellegemernes aktuelle position over stationen på en baggrund af blå paneler i syv nuancer for at understrege rummeligheden.

Kunsten at bygge en metro https://www.dr.dk/drtv/program/kunsten-at-bygge-en-metro_462533

<https://artmatter.dk/journal/hvad-sker-der-naar-kunsten-puttes-i-et-hul-i-jorden/>

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Havneholmen (Superflex) Supermetro

Kigger du op, mens du bevæger dig ned ad rulletrapperne på Havneholmen, kan du godt blive en smule rundtosset. Det sædvanlige metrostationsinventar som informationskærme, siddebænke, skraldespande og rejsekortstandere hænger både ned fra loftet og stikker ud fra væggene.

"Vi har forestillet os, at Metroselskabet skruede op for hastigheden på togene, så man i virkeligheden begyndte at rejse med lysets hastighed. Og det medfører nogle forandringer af rummet på stationerne, hvis man rejser så hurtigt," forklarer Rasmus Nielsen, der er en af de tre kunstnere i Superflex og fortsætter:

"Rummet begynder at krumme, tyngdekraften ændrer sig, og siddebænkene, tavlerne og skraldespandene begynder at befolke væggene og loftet."

Nede på perronen har stationen også flere ure, hvor viserne er gået amok og lever deres eget liv, for at understrege, at kunsten på stationen er afvigende i både tid og rum.

Det er ikke første gang, Superflex vender tingene på hovedet. Kunstnergruppen er mest kendt for deres orange værk med teksten "Foreigners please don't leave us alone with the danes", som de lancerede i 2002 som en kommentar til den reaktionære indvandringspolitik i Danmark.

Formålet med kunstinstitutionen på Havneholmen er ifølge Superflex at give de rejsende et lille glimt af at stå midt i en futuristisk science fiction-film.

"Vi inviterer til, at man tematiserer den her magiske maskine, som Metroen er, der laver om på tid og rum i en by," fortæller Rasmus Nielsen.

Men bare rolig, de forskellige metroelementer optræder også på deres normale pladser, så det stadig er muligt at se, hvad klokken er, og hvornår næste tog ankommer.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Om Superflex

Gruppens tre medlemmer – Jakob Fenger, Rasmus Nielsen og Bjørnstjerne Christiansen – påbegyndte deres kunstneriske samarbejde i 1993. Siden har de skabt hundredevis af værker – eller Tools som de vælger at benævne dem; værktøjer, der ud fra en *open source*-strategi, udfordrer eksisterende økonomiske magtstrukturer og produktionsforhold, eller som viser hvordan du selv kan gøre det.

Gennem årene har trioens Tools bl.a. visualiseret sig i en oversvømmet Mc Donald's restaurant, et biogasprojekt til udviklingslande, kakerlak-kostumer til museumsgæster, adskillige online tv-kanaler, kopier af FN sikkerhedsråds toiletter, en opera om tilblivelsen af den Mærk-finansierede opera-bygning i København, en sodavand, en brændende bil, en gratis øl, og et terapeutisk greb på finanskrisen – værktøjet rundt 400 *Tools*.

Mest kendt er nok deres orange værk, "Foreigners please don't leave us alone with the danes" og så selvfølgelig Superkilen på Nørrebro.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

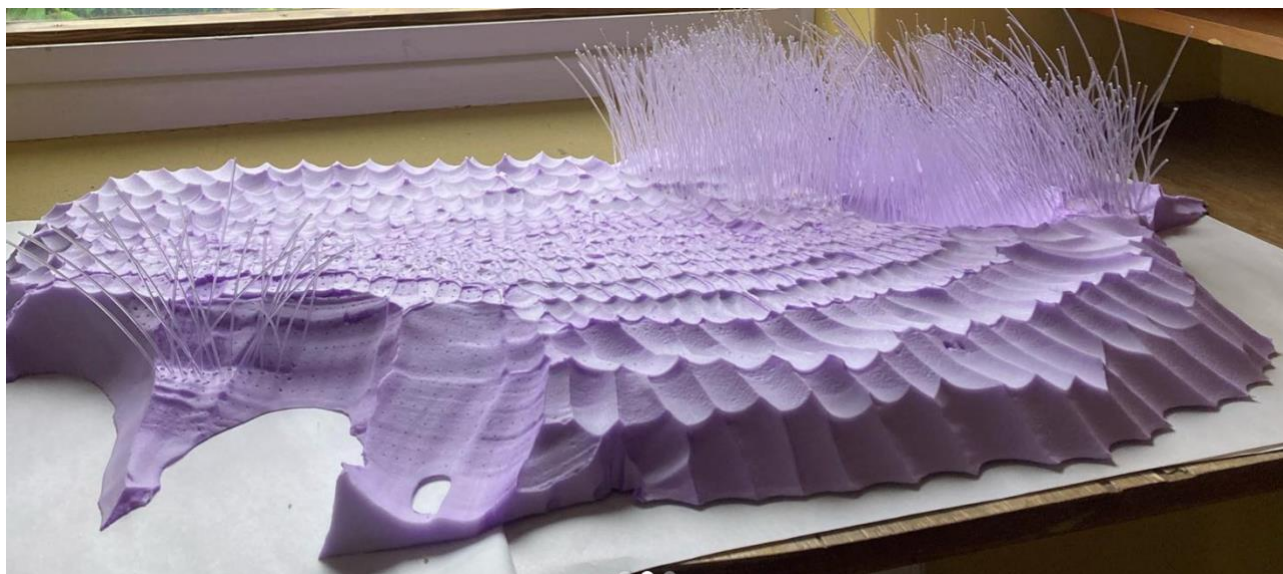
Enghave Brygge (Pernille With Madsen)

Pernille With Madsen har udsmykket metrostationen på Enghave Brygge med glitrende lysværker, abstrakte relieffer og glødende onyx, som du måske ikke lige bemærker ved første øjekast.

På Enghave Brygge har kunstner Pernille With Madsen udskiftet en lang række af de traditionelle paneler på stationen med forskellige kunstelementer, der dermed kigger frem flere steder.

”Umiddelbart indfører kunsten sig i den eksisterende arkitektur. Man vil måske først nummer ti gang stoppe op og tænke: Hvad er budskabet i det der?” forklarer Pernille With Madsen.

De elementer, hun har valgt at sætte ind, er en blanding af arkæologiske fund, geologiske fænomener og science fiction-rekvisitter. I det mellemste niveau på stationen, hvor du køber billetter, er 13 af de normale glaspaneler udskiftet med betonelementer med indstøbte glimtende lysdioder.

”De kommer til at lege med illusionen om, hvad der kan være bag væggen i det her rum, som jo i virkeligheden er et meget stort hul i jorden,” fortæller hun.

Hvert af betonelementerne er 1 x 2 meter store. Pernille With Madsen har samarbejdet med Teknologisk Institut for at udføre kunstværkerne, hvor hun blandt andet har brugt robotteknologi til den præcise placering af lyslederne. Nogle af kunstværkerne består af op til 6.000 individuelle lysledere i finmaskede strukturer.

Glødende onyx og abstrakt keramik

Men det er ikke kun betonen, Pernille With Madsen har sat strøm til. Andre lysværker består af varme onyx-sten, hvor hun har sat lys bagved og trykt et serigrafisk mønster ovenpå. På den måde består værkerne af tre lag, der smelter sammen og skaber en iøjefaldende effekt.

På vej ned af rulletrapperne venter endnu et kunstelement, hvis du lader blikket vandre til siderne. Her er nogle af de gængse vægpaneler nemlig udbyttet med keramik med abstrakte mønstre.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

"Jeg håber, at kunsten kan give en anden æstetisk oplevelse, som har en anden skala. Jeg tror, at man får lyst til at røre ved det for at finde ud af, hvad det er," fortæller Pernille With Madsen.

Om Pernille With Madsen

Gennem video, fotografi, tegning og installation stabler With Madsen forskellige umulige, men insisterende eksperimenter på benene, der på hver deres vis alle bevirker en fundamental rumlig og skalamæssig forvirring af beskueren.

Som et bagvedliggende incitament ligger en vedvarende forundring over verden og dens rumlige og visuelle fænomener og sammenhænge – samt ønsket om at konstruere desorientering og skabe en permanent ubalance i vores perspektiv på verden.

Via ganske simple, men ofte besværlige og bagvendte greb, etablerer kunstneren et univers, der indvirker både visuelt, fysisk og mentalt på beskueren og genererer følelsen af at fortabe sig og blive væk i en kombination af svimmelhed, eufori, synsforstyrrelser og rumlig dekonstruktion.

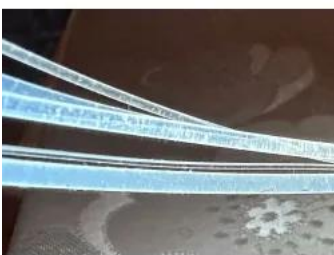
Lidt om With Madsens process med hendes egne ord fra instagram:

En del af processen er at fremmedgøre billedet fra repræsentationen.

Den måde, jeg laver collager på - som man kunne kalde dem - er ved at projicere billeder på tableauer, der er bygget op i atelieret. Så jeg manipulerer billeder digitalt og projicerer dem på materialer; ler, styropor, udkåret pap, ødelagte LCD-skærme - materialer, der er bygget op til tableauer og fotograferet i atelieret. Jeg gentager måske processen flere gange, indtil der opstår et nyt billede, som er genkendeligt og fremmed på samme tid. Billederne ender som blandinger af de bearbejdede materialer, tableauer og fragmenter af repræsentationen ... en sæl, en fugl, en motor ...

Lysledere

Lysleder, en fiber af glas, plast eller et andet [dielektrisk materiale](#), der er i stand til at transmittre lys over lange afstande med små tab. Den første demonstration af princippet blev udført i 1870 af den britiske fysiker John Tyndall, der viste, at lys kunne fanges i en vandstråle og blive afbøjet sammen med denne. Det varede dog næsten 100 år, før forudsætningerne for praktisk anvendelse af lysledere i form af optiske fibre var til stede.

En optisk fiber fremstilles ud fra en silikatbaseret glasstang, hvis brydningsforhold er bragt til at variere på en kontrolleret måde hen over tværsnittet ved tilsætning af germanium eller fosfor. Glasstangen opvarmes til ca. 2000 °C og trækkes ud, til den har en diameter på 0,1-0,2 mm. Med stor renhed og homogenitet kan de optiske tab reduceres så meget, at lys med bølgelængder omkring 1,3 μm og 1,5 μm i det nær-infrarøde område kan transmittres over 10-15 km, før intensiteten er halveret. Ved at undgå mikroskopiske revner i overfladen opnår man, at fiberen bliver bøjelig med en trækstyrke svarende til stål. Den mekaniske styrke kan forøges yderligere ved

at kombinere optiske fibre med metaltråde eller plastfibre. Afhængigt af anvendelsen omgives fibre i lyslederkabler af et varierende antal indeslutninger af plast eller metal som beskyttelse mod påvirkninger fra omgivelserne.

Evnen til at lede lys er baseret på refleksion eller brydning. Lys, der indefra rammer fiberens overflade under en vinkel, der er mindre end en vis kritisk værdi, bliver totalreflekteret og vil derfor forblive inde i fiberen.

Den samme effekt opnås i en *step-indeks-fiber*, der er opbygget af en central kerne, hvor brydningsforholdet er større end i den omgivende kappe. I en *gradet-indeks-fiber* aftager brydningsforholdet gradvist fra akse

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

ud mod omkredsen af kernen. I en sådan fiber vil lysstrålerne ikke bevæge sig i rette linjer, men følge serpentinagtige baner langs aksens.

De mest udbredte anvendelser af lysledere er til [optisk kommunikation](#) og [optiske sensorer](#). Andre anvendelser omfatter [laserkirurgi](#), hvor optiske fibre muliggør indgreb på steder, der ellers er utilgængelige; [endoskopi](#), hvor et organiseret bundt af optiske fibre benyttes til at overføre billeder, fx fra indre organer, samt punktbelysning, fx i monterer, hvor almindelig belysning ville give en skadelig varmepåvirkning.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Sluseholmen (René Schmidt)

på Sluseholmen har kunstneren René Schmidt lavet et fantastisk to-delt værk. Værket består dels af en otte meter lang stålskulptur og dels af et betonrelief med geologiske (kiselalger) strukturer indstøbt i betonbjælken over perronen.

Skulpturen viser vejen

Stålskulpturen kommer til at hænge ned fra loftet over rulletrapperne, og på den måde kommer stålskulpturen til at pege på den underliggende perron lige dér, hvor vi alle sammen kommer til at tage turen ned til stationen. Skulpturens mange facetter vil være med til at sprede lyset i stationsrummet.

Værket installeres til efteråret

René Schmidt har arbejdet periodevis på værket siden 2016 – og haft det i tankerne endnu længere. Og nu er arbejdet efterhånden nået så langt, at værket er klar til sin rejse mod Sluseholmen og sin faste plads i stationsrummet. René har først 3D-moduleret skulpturen af syrefast, rustfri stål, og siden har et værksted i Viborg fræset delene ud og sammensat skulpturen. Nu er den bejset, glas-blæst og olieret – og resultatet er helt fantastisk.

Skulpturen er sammensat af 18 forskellige dele, der er svejset sammen, og værket har fået navnet 'Siphonophore Geometri' – inspireret af gelatinøse havdyr som vandmænd, gopler og andre bløddyr, der lever i vandet ved Sluseholmen.

Hav- og gopletemaet fortsætter, når du kommer ned på perronen, hvor René Schmidt har skabt endnu et enormt kunstværk: Betonrelieffet 'Diatom Krystal'.

Støbt på stedet Den store betonbjælke er integreret i stationens arkitektoniske betonkonstruktion med fossiler af havets bløddyr indstøbt.

"De fejl, der er, dem kan jeg jo godt lide. Jeg vil gerne have, at man kan se, at den her bjælke har været flydende. Al geometrien kommer fra alger, mikroorganismer og mineraler. De byggegrundsten, som blandt andet er lige herude i vandet," forklarer kunstneren.

René Schmidt er kendt for sin 3D-modellerede værker og har tidligere lavet offentlige udsmykninger til blandt andet Institut for Idræt og Biomekanik på SDU, Amager Fælled Skole og Retten på Frederiksberg. Det er værker til steder, hvor vi er og bevæger os – som det også er tilfældet med metrostationen.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

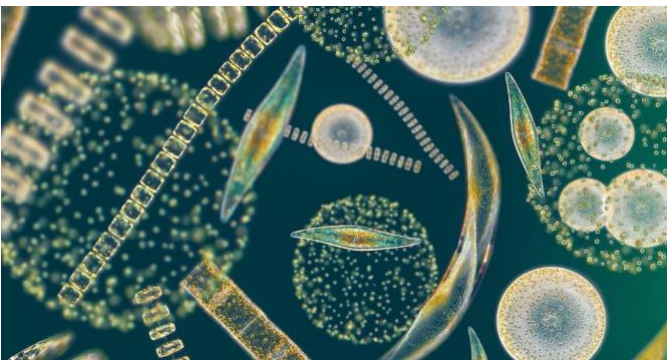
Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

”Det er en drømmeopgave som kunstner at komme ud i samfundet og være med til at gøre et anonymt rum, hvor det egentlig er meningen, at folk bare skal blæse igennem, at gøre det til noget mere,” fortæller han.

Kiselalger:

Kiselalger, *Bacillariophyceae*, *Diatomophyceae*, *diatoméer*, klasse af [alger](#) med over 100.000 arter fordelt på ca. 250 slægter, heraf ca. 70 fossile. Kiselalger findes i fersk- og saltvand, på fugtige klipper og træstammer, mellem mos samt i jord og havis. De varierer i størrelse fra 3 µm til 2 mm.

I havet består fytoplanktonet for en stor del af kiselalger, der specielt i kolde og tempererede egne bidrager til en høj primærproduktion og dermed er et vigtigt led i fødekæderne. I ferskvandsplankton er kiselalger ofte dominerende om foråret. Mange kiselalger er bentiske, knyttet til bunden; nogle sidder på sten, klipper eller planter, andre ligger løst mellem planter og alger; mange lever på overfladen af sedimentet i søer, vandløb og langs vore kyster,

hvor de kan danne udbredte, brune overtræk. Enkelte planktoniske, marine kiselalger indeholder toksinet [domoinsyre](#), som bl.a. kan forårsage [skaldyrsforgiftning](#).

Kiselalger er encellede eller kolonidannende. De fleste er fotosyntetiske; kloroplasterne er gule-brune og indeholder [klorofyl](#) a og c samt flere [carotenoider](#), bl.a. fucoxanthin. Som oplagsstoffer findes olie, chrysolaminaran, et kulhydrat. Hver celle er omgivet af et todelt kisel skelet med en overskal og en underskal, der omslutter cellen som låg og bund i en æske. Skallerne er gennembrudt af små huller, areoler, der er ordnet i sirlige mønstre. Kiselalgerne deles i to hovedgrupper: de centriske, der har mønstret ordnet om et centrum, og de pennate, som har mønstret ordnet om en længdelinje.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

De fleste pennate kiselalger kan krybe ved at udskille slim igennem særlige spalter i skallerne, rafer. Sedimentlevende former kan herved hele tiden krybe op i de øvre, belyste dele af sedimentet.

Kiselalger formerer sig ukønnet ved almindelig celledeling. Ved hver deling dannes to nye skaller, der begge bliver underskaller, hvilket medfører, at cellerne i en population bliver mindre og mindre. Ved den kønnede formering, som sker ved isogami eller oogami (se [formering](#)), genoprettes den maksimale størrelse, idet zygoten vokser i omfang og udvikles til en *auxospore*.

De ældste fossile kiselalger er 120 mio. år gamle. Ved sedimentering af kiselalger i produktive vandområder er der bl.a. i Tertiærtiden dannet tykke lag [diatomit](#). Fossile kiselalger i sedimenter anvendes ofte som indikatorer for miljøændringer, fx forsurening og eutrofiering af søer, og klimaændringer samt til fastlæggelse af tidligere grænser mellem land og hav.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen – Ud af barndommen)

Gå på opdagelse i farvestrålende vægmaleri på Mozarts Plads

9. juli 2024

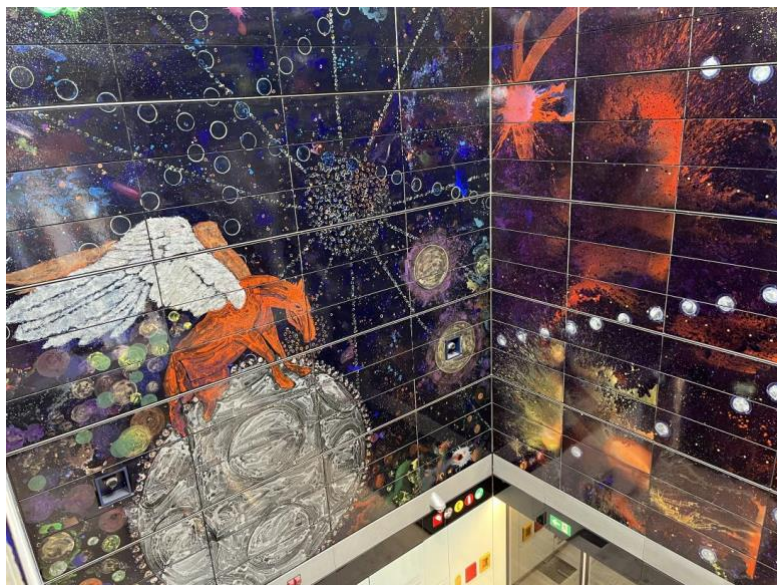
Mozarts Plads er udsmykket med et sprudlende vægmaleri i stærke farver med børn i leg, heste med vinger, rumraketter og stjerner. Og det kræver mere end ét besøg at udforske alle detaljer.

"Holy moly, det her er smukt! Jeg spår metrostoppet på Mozarts Plads en tilværelse som turistattraktion."

Sådan lyder den begejstrede anmeldelse i Politiken, der giver kunstværket seks hjertes. Og når du besøger metrostationen på Mozarts Plads, vil du da også næste ønske, at der var lidt længere mellem togene.

Det enorme vægmaleri er med sine fantastiske farver, finurlige figurer og tusindvis af små detaljer så fascinerende, at det er svært at slippe igen.

Værket er malet af den lokale kunstner Christian Schmidt-Rasmussen, der har taget udgangspunkt i stemningen omkring Mozarts Plads. Han er primært kendt for sine farverige og eksplosive malerier, og kunstværket her er ingen undtagelse.

Udsmykningen hedder Ud af barndommen som er taget fra Athur C. Clarkes roman fra 1953 hvor menneskeheden ophører med eksisterer som kød og blod og bliver til stjernevæsner i stedet. Mine egne børn er vokset op i Sydhavnen og har været fritgående børn i det grønneste kvarter i byen. De eneste voksne i udsmykningen er dem som voksne. Dyrene refererer til dels Børnenes Dyremark hvor der bliver holdt bl.a. heste. Os i Sydhavnen har det privilegium at vi på hovedgaden kan få lov til at træde i en hestepære ind i mellem. Der er en rumstation som jeg forudser og svaner der gennembryder lyduren, der er hjorte som vi ikke har i

Sydhavnen, men, ganske som rumstationen måske, kommer. Og selvfølgelig Den vågnende Pegasus der vil stampe poesiens kilde frem.

(Udgangspunktet for udsmykningen er fremtiden, altså der hvor jeg ikke selv er. Fremtiden er det ukendte terræn som vores børn skal befolke. I frisen ser vi Pegasus der vågner. Pegasus stampede i sin tid poesiens kilde frem og det er vel på tid vi får vækket den bevingede hest igen så den kan hjælpe vores børn. Der er de dansende hjorte som er ængstelige og forventningsfulde, de kender det der med fremtiden, det er som en forelskelse: det er rystende, for vi ved ikke hvad der kommer til at ske. Der er svanerne der modigt pløjer sig gennem det lufttomme ydre rum. Hunden Plet der også. Og sidst men ikke mindst: en rumstation. Jeg har store forventning til Sydhavnen og fremtiden.")

Det er et værk, der handler om fremtiden. Børn i leg, heste med vinger og rumraketter og stjerner – det er det overordnede univers – og jeg tror på, at her maleri vil bidrage med noget grundlæggende positivt. Det skal give en fornemmelse af, at det hele nok skal gå," forklarer han.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Vægmaleriet er sammensat af 840 lakerede fiberbeton-paneler på lidt over 500 m²

I de seks måneder, det har taget at male kunstværket, har det for Christian Schmidt-Rasmussen været lidt ligesom at lægge et puslespil.

”Du har måske fået lagt himlen, nogle huse, lidt græsplæne og nogle både, men hvordan får man det hele til at passe sammen? Det minder lidt om det her. Det har handlet om at få nogle dele til at passe sammen,” forklarer han.

Han har haft en overordnet plan om, at temaet skulle være børn og dyr og rumfart, men ellers har meget ændret sig fra de første skitser. Han havde for eksempel ikke regnet med, at der skulle være en tre meter høj hund i perlemor, men nu er det blevet en af hans yndlingselementer.

”Dét var i hvert fald ikke meningen fra starten af, og det har overrasket mig virkelig meget, at det fungerer så forbandet godt, som jeg synes, der gør,” forklarer han.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

København Syd Ny Ellebjerg Station (Henrik Plenge Jakobsen)

På København Syd kan du komme tættere på solen, månen og planeterne med kunstværket Stella Nova. Kunstværket Stella Nova er opkaldt efter den supernova, som Thyco Brahe opdagede i 1572. Du kan ikke længere se den med det blotte øje, men den vil altid være lige i midten af det astronomiske ur, fordi den befinder sig lige over København Syd. Bliv klogere på det fascinerende værk her.

På København Syd kommer du ikke bare hurtigt videre til resten af byen, du kan også få en lille hilsen fra verdensrummet med på vejen. På endevæggen ved rulletrapperne har den danske kunstner Henrik Plenge Jakobsen nemlig skabt et stort astronomisk ur, der viser et præcist billede af solen, månen og planeternes aktuelle position over stationen.

”På en station har man altid travlt, fordi man skal hen til familie, venner eller på arbejde, så jeg ville gerne lave noget, hvor man lige kan stoppe op et øjeblik og få en hilsen fra verdensrummet. Jeg håber, at nogle vil stå og kigge på det her ur og sige: ”Ej, jeg tager lige næste tog. Jeg skal lige se, om den her planet flytter sig,” fortæller Henrik Plenge Jakobsen.

Det astronomiske ur er hele 4,4 meter højt, og planeterne er dekoreret med forskellige metaller og ædelsten.

Ud over det astronomiske ur giver kunstværket dig også følelsen af at bevæge dig gennem himmelrummet. I takt med at du kører ned af rulletrapperne, ændrer baggrunden sig langsomt i syv forskellige nuancer fra lys himmelblå til dyb midnatsblå.

Henrik Plenge Jakobsen er kendt for sin konceptuelle kunst, der skubber til vores vante blik på ting, vi troede, vi kendte: Børnehaven, cirkuset, HT-bussen – og nu også metrostationen. Det astronomiske ur kommer til at række ud over den daglige rutine og

give passagerne en lille hilsen fra verdensrummet med, inden de rejser videre ud i byen.

Se videoer om uret, vægpanelerne og farverne

<https://m.dk/stationer/koebenhavn-syd/metrostationen-i-2024/>

Terrakottaplader beklædt med blå glasurfarver fra det tyske RAL farvesystem, som bruges mange steder til infrastruktur. RAL farvesystemet blev først udviklet i Tyskland i 1927, og er en standardiseret farveskala i 216 farver, der bruges i industrien, arkitektur og designverdenen til at identificere og kommunikere farver på en ensartet måde. RAL står for ”Reichs-Ausschuß für Lieferbedingungen und Gütesicherung”, som betyder ”Nationalkomitéen for Leveringsvilkår og Kvalitetssikring” på tysk.

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

RAL farver anvendes bredt inden for produktion og konstruktion, især inden for maler- og lakeringsindustrien, fordi de giver en præcis farvebeskrivelse, der kan kommunikeres på tværs af forskellige sprog og kulturer. Når man bestiller vinduer eller andet bygningsudstyr anvendes til eksempel RAL systemet.

Hvad er et astronomisk ur? Et astronomisk ur er en type ur, der viser tid på en måde, der også tager hensyn til astronomiske fænomener som stjernebilleder, planeter, månecykler og solens bevægelser. Ud over den traditionelle tid, som et ur normalt viser, er et astronomisk ur designet til at visualisere, hvordan tid og himmellegemer relaterer sig til hinanden.

Typiske funktioner ved et astronomisk ur kan inkludere:

1. **Solens position:** Uret kan vise solens bevægelse gennem stjernebillederne eller dets position på himlen i forhold til dagen på året.
2. **Månecyklus:** Uret kan vise månens faser og dens position i forhold til jorden.
3. **Stjernebilleder:** Uret kan vise stjernebillederne og deres bevægelser gennem nattehimmelen.
4. **Planeter:** Nogle astronomiske ure kan vise placeringen af planeterne i solsystemet.

Et berømt eksempel på et astronomisk ur er *Prague Astronomical Clock*, også kendt som *Prague Orloj*, som både viser tid og astronomiske informationer, og som er en stor turistattraktion i Prag.

Så kort sagt er et astronomisk ur en kombination af et traditionelt ur og et instrument, der visualiserer astronomiske begivenheder og himmelske fænomener.

Statens Kunstfond begundelse for livsvarigt legat:

Henrik Plenge Jakobsens kunstneriske praksis er funderet i den konceptuelle kunst og udfolder sig fysisk i skulptur, performance, foto og værker i det offentlige rum. Hans arbejder tager ofte udgangspunkt i tematikker som økonomi, politik og kulturhistorie og behandler samtidig grundeksistentielle emner såsom angst, fremmedgørelse og frigørelse.

Henrik Plenge Jakobsen skaber værker, der leverer præcise kommentarer til vores verden med alle dens underlige systemer og skubber til vores vante blik på ting, vi troede, vi kendte: børnehaven, cirkusset, HT-bussen eller flaget.

"Everything is wrong" står der på et skilt, der former en regnbue med klare farver. På et andet står der "Where do we go from here?". De klare primærfarver er blevet en signatur for kunstneren, som han interessant nok benytter til at udstille nogle af velfærdssamfundets og forlystelseslivets skyggesider med.

Stripes and stripes fra 2019 er et flag bestående af røde og hvide striber, der minder om det amerikanske flag, bare uden stjernerne. Den lille udeladelse forvandler det ellers så magtfulde flag til noget andet – og bliver et stykke stof uden nogen veldefineret symbolsk betydning. Let og poetisk viser den lille gestus, hvordan det er muligt at skubbe til magten.

Henrik Plenge Jakobsens værker synes at trække på to traditioner simultant: den kontinentale avantgarde- og konceptkunst og den amerikanske pop art. Ionescos absurde teater møder Marcel Broodthaers, der møder Mike Kelley. Hos Plenge Jakobsen bliver det til kollaborative performances og udstillinger, som udvikler sig over tid – som på hans soloudstilling *Cirkus Pentium* på SMK (2005), hvor det lidt lalleglade folkelige ved cirkusset kammede over i en anden form for afkoblet stemning og blev foruroligende eller det store middelalderoptog *Tournement d'Objet* (2013) med ham selv som heksedoktor på Kunsthal

1 Guidede gallerivandring Forår 2025 - Metrolinien M4

Havneholmen (Superflex), Enghave Brygge (Pernille With Madsen), Sluseholmen (René Schmidt), Mozarts Plads (Christian Schmidt-Rasmussen) og København Syd (Henrik Plenge Jakobsen).

Charlottenborg, hvor han ankom til fernis med venetiansk pestmaske akkompagneret af en kamel, mens grise rendte rundt i Charlottenborgs gård.

Den særlige kombination af referencer har skabt en unik signatur, der rækker langt ud over den danske scene. I 1990'erne var Plenge Jakobsen med i den gruppe af kunstnere, der kom til at *definere relationel æstetik*, som på daværende tidspunkt var en helt ny kunstretning, da han deltog på den franske kurator Nicolas Bourriauds banebrydende udstilling *TRAFFIC* i Bordeaux i 1996.

Herhjemme har Plenge Jakobsen de senere år udført adskillige ambitiøse og meget gennemtænkte og smukke udsmykninger – fra Tre kroner Kirke (2019) til den igangværende Ny Ellebjerg Metrostation.

Det viser et kunstnerskab, der formår at gå fra det eksperimenterende, performative og kollaborative til det stramt styrede i storstilede udsmykninger. De to spor trækker dog på samme åre af kunstnerisk signatur med farver, former, og konceptuel forholden sig til både det specifikke rum såvel som til det store samfundsrum.

For disse betydningsfulde og unikke kunstneriske bedrifter og for Henrik Plenge Jakobsens store bidrag til den danske kunstscene, indstilles han til Statens Kunstfonds livsvarige hædersydelse.

Kunst i det offentlige rum

<https://byggeri-arkitektur.dk/l-det-offentlige-rum-bliver-kunsten-aaben-for-alle>